

Kazanım: SB.7.5.3. Kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına ve sosyal yaşamdaki rollerine örnekler verir.

1. Bir şehirde yaşanan büyük bir sel felaketi, birçok insanın evini kaybetmesine ve temel ihtiyaçlarına ulaşamamasına neden olmuştur. Felaketin ardından Kızılay, bölgeye çadır ve sıcak yemek göndererek afetzedelerin temel gereksinimlerini karşılamıştır. Yeşilay, afetin neden olduğu psikolojik etkileri azaltmak için çocuklara ve ailelere psikososyal destek sağlamıştır. Bunun yanında çeşitli vakıf ve dernekler afetzedelere kıyafet, hijyen malzemeleri ve temiz içme suyu ulaştırmıştır. Bazı gönüllü gruplar, bölgedeki çocukların eğitimlerinin aksamaması için geçici sınıflar kurarak dersler vermeye başlamıştır. Devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşları birlikte çalışarak afetzedelerin en kısa sürede normal yaşantılarına dönmelerini sağlamak için büyük çaba sarf etmiştir.

Metinde anlatılan dayanışma ve yardımlaşma örneklerini göz önünde bulundurarak sivil toplum kuruluşlarının toplumsal rolünü değerlendiriniz.

Metinde sivil toplum kuruluşlarının (STK'lar) toplumsal kriz anlarında ve sonrasında üstlendikleri hayat kurtarıcı ve iyileştirici rolüne değinilmiştir.

*** Kızılay'ın temel ihtiyaçları karşılaması, Yeşilay'ın psikolojik destek sunması, vakıf ve derneklerin malzeme yardımı yapması ve gönüllülerin eğitim desteği vermesi, STK'ların devletin ulaşmakta zorlanabileceği veya anında müdahale edemeyeceği alanlarda hızlı ve etkili çözümler üretebildiğini ortaya koymaktadır.**

*** STK'lar, toplumun duyarlılığını harekete geçirerek, gönüllülük esasına dayalı çalışmalarıyla afetzedelere sadece maddi destek sağlamakla kalmaz, aynı zamanda manevi destek de verirler. Çocukların eğitime ara verilmemesi için gösterilen çaba, STK'ların uzun vadeli düşünerek toplumsal iyileşmeye odaklandığını gösterir.**

*** Kısacası sivil toplum kuruluşları toplumsal refahın sağlanmasında, kriz anlarında dayanışmanın örgütlenmesinde, dezavantajlı gruplara destek olunmasında ve toplumsal duyarlılığın artırılmasında vazgeçilmez bir role sahiptirler.**

Kazanım: SB.7.5.5. Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan yeni meslekleri dikkate alarak mesleki tercihlerine yönelik planlama yapar.

2. Makine mühendisliği bölümünde okuyan Ali, aynı zamanda yerel bir şirkette staj yapıyor. Şirket, politika gereği memnun kaldığı stajyerlerine mezun olduktan sonra iş imkânı sağlıyor ama Ali mezun olduktan sonra burada çalışmak istemiyor. Çünkü şirket grup çalışmasına önem veriyor. Oysa Ali bireysel çalışmayı tercih ediyor. Ayrıca çalıştığı ortamda pencere olmaması onu tedirgin ediyor. Bir süre sonra okuldan mezun olacak olan Ali, ailesiyle beraber iş ilanlarına göz atıyor. Aşağıda verilen ilan Ali'nin babasının dikkatini çekiyor ve mezun olduktan sonra oğlunun bu şirkete başvurmasını istiyor.

www.sosyalciniz.net

Şirketimize İHA (İnsansız Hava Araçları) sistemleri pilotu alınacaktır. İHA sistemleri pilotu olarak başvurabilmek için gerekli şartlar:

- Üniversitelerin bilgisayar, yazılım, elektrik-elektronik, uçak bakım ve onarım programlarından birinden mezun olma
- Ekip çalışmasına yatkın olma
- Kapalı alanda uzun süre çalışmaya bir engeli olmama

Sizce bu ilan Ali için uygun mudur? Neden?

Hayır, bu ilan Ali için uygun değildir. Çünkü ilanda belirtilen şartlar Ali'nin beklenti ve tercihleriyle örtüşmemektedir.

Nedenleri:

Ekip Çalışmasına Yatkınlık: İlanda açıkça "Ekip çalışmasına yatkın olma" şartı bulunmaktadır. Ancak Ali'nin bireysel çalışmayı tercih etmektedir.

Kapalı Alanda Çalışmaya Engel Olmama: İlanda "Kapalı alanda uzun süre çalışmaya bir engeli olmama" şartı yer almaktadır. Ancak Ali çalıştığı ortamda pencere olmamasından dolayı tedirginlik duymaktadır. Bu da Ali'nin bu iş ortamında rahat edemeyeceği anlamına gelir.

İlanda belirtilen **mezuniyet şartı** da Ali'nin bölümüyle doğrudan ilgili değildir.

Kazanım: SB.7.6.3. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerini toplumsal hayattaki uygulamalarla ilişkilendirir.

3. Şehir merkezinde yaşayan Ayşe Hanım, emekli öğretmen olarak kırsal bir yerde tek başına yaşayan annesinin sağlık hizmetlerine erişimde zorluk yaşadığını fark eder. Annesi 78 yaşındadır ve kronik rahatsızlıkları nedeniyle düzenli olarak sağlık kontrollerinden geçmesi gerekmektedir ancak yine sağlık problemlerinden dolayı hastaneye gitme konusunda sorunlar yaşamaktadır. Ayşe Hanım, İl Sağlık Müdürlüğüne başvurarak annesinin durumunu anlatır. Bunun üzerine sağlık müdürlüğü, "Evde Sağlık Hizmetleri" kapsamında sağlık personelinin Ayşe Hanım'ın annesini düzenli olarak ziyaret etmesini sağlar.

Verilen örnek olay Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin hangi niteliği ile ilgilidir? Açıklayınız.

Verilen örnek olay, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin **sosyal devlet** niteliği ile ilgilidir.

Sosyal devlet ilkesi, devletin vatandaşlarının sosyal ve ekonomik refahını sağlamakla yükümlü olduğunu ifade eder. Bu ilke, devletin sadece güvenliği ve adaleti sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi alanlarda da aktif rol üstlenmesini gerektirir.

Sağlık müdürlüğünün Ayşe Hanım'ın annesine yönelik sağladığı evde sağlık hizmeti, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin sosyal devlet olma özelliğinin somut bir örneğidir. Devlet, vatandaşlarının ihtiyaçlarına duyarlı davranarak ve onlara gerekli sosyal hizmetleri sunarak bu niteliğini yerine getirmektedir.